

Vibeke Olsson. Drömmen om Elim. Libris förlag.

Många av 1900-talets frikyrkliga församlingar fick vackra namn efter bibliska orter: Filadelfia, Elim, Betel och Saron. Namn som uttryckte samhörighet med en biblisk värld. Namn som också associerade till de första kristnas självklara gemenskap och solidaritet med varandra och som i ett historiskt perspektiv så lätt gått förlorad bland de stora etablerade kyrkorna. Rik och fattig som möttes tillsammans, med de enkla måltiderna som ett starkt uttryck för allas lika värde och betydelse. Författaren Vibeke Olsson berättar i sin roman "Drömmen om Elim" om en sådan församling på Östermalm under 1980-talet, Elimkyrkan. Vibeke Olsson var själv pastor där under tiden 1982-89.

"Drömmen om Elim" är underbar berättelse, en vemodig blues, om de människor, unga som gamla, vilka höll upp verksamheten med sitt frivilliga engagemang. Som städade, bakade, besökte och bad. Vi får följa dem någon vecka innan julen 1988, på Elim ska det hållas julfest. Berättelsen bryts av med återkommande stycken där författaren reflekterar över tiden och sin egen berättelse i vi-form: "En del av oss kämpade in i det sista. En del av oss sökte sig till Svenska kyrkan, där anställda bakade och skurade". Det är brytningstid och en svår situation för församlingen. En gång grundat i ett fattigt Östermalm finner den sig nu omgiven av advokatbyråer, surdegsbagerier, saluhallar och flashiga butiker. Elims medlemmar hör samman med ett annat Stockholm som nu motas ut till förorterna. Teologiskt står de mellan Jesusrörelsen med det radikala 70-talets ifrågasättande och 80- och 90-talets trosrörelse med Livets ord i förgrunden, där framgång och rikedom bekräftade en sann tro. Samtidigt söker man leva vidare i den klassiska frikyrkan och dess nära släktskap till arbetarrörelsen. Det är ingen lätt balansgång och något rör sig mot en obönhörlig tragedi. Andreas är pastorn som med patos, människokärlek och naivitet söker upprätthålla denna dröm där alla är välkomna. Eller som hans motståndare i församlingen hånfullt säger "kom som du är och förblir som du är". Som vanlig berättar Vibeke Olsson med en värme som aldrig väjer för mänskligt tillkortakommande. Allt blir inneslutet och buret av denna vackra blues, som också är en hyllning till ett lika vackert Stockholm, särskilt det som en gång var med de människor som hörde till staden då. Sällan har ett stycke modern kyrkohistoria blivit berättad med en skärpa och kärlek som här. Kanske också en kyrkokritik. Vad har det blivit av de troende som med hela sitt väsen ville gestalta ett kristet jämlikt samhälle? Vibeke Olsson när hon är som allra bäst, vilket hon för det mesta är.

Jakob Carlander